

'Dabas skaitĀ«Ājanas' dati palĀ«dzĀ«s pieĀĶemt IĀ«mumus

Thursday, 09 November 2017

LatvijĀ«šogad uzsĀ«ktajĀ« vĀ«rienĀ«gajĀ« biotopu kartĀ«šanĀ« jeb „dabas skaitĀ«šanĀ«" iegĀ«ti palĀ«dzĀ«s turpmĀ«k pieĀĶemt tĀ«lredzĀ«gus IĀ«mumus dabas saglabĀ«šanĀ« un arĀ« tautsaimniecĀ«bas attĀ«stĀ«b. Dabas aizsardzĀ«bas pĀ«rvalde (turpmĀ«k – DAP).

LĀ«dz šim dabas saglabĀ«šanĀ« tika ievĀ«rots piesardzĀ«bas princips, nosakot teritoriju apsaimniekošanas metodes. Projekta laikĀ« iegĀ«tie salĀ«dzinĀ«mie un visu Latviju aptverošie dati Ā¼aus izvĀ«rtĀ«t patieso situĀ«ciju un pamatoti lemt, kĀ«di tieši dabas saglabĀ«šanas pasĀ«kumi veicami.

DAP Ā«enerĀ«ldirektors Juris JĀ«tnieks pauĀ¼ viedokli, ka tik plaša apjoma dabas inventarizĀ«cija, turklĀ«t ar Ā«pašnieku informatĀ«vu iesaisti, LatvijĀ« tiek veikta pirmo reizi. „Biotopu kartĀ«šana sniedz detalizĀ«tu informĀ«ciju par biotopu izplatĀ«bu un kvalitĀ«ti, un šo informĀ«ciju salĀ«gosim starp valsts iestĀ«dĀ«m un to datu bĀ«zĀ«m. TĀ«dĀ«jĀ«di tiks atvieglota daĀ¼Ā«du atĀ¼auju un saskaĀĶojumu izsniegšana un saĶemšana, samazinĀ«sies termiĶi un izdevumi gan privĀ«tĀ«pašniekiem, gan valsts iestĀ«dĀ«m," uzsver J. JĀ«tnieks.

„VeiktĀ« "dabas inventarizĀ«cija" Ā¼aus pieĀĶemt politiskus IĀ«mumus par dabas vĀ«rtĀ«bu saglabĀ«šanu un tautsaimniecĀ«bas attĀ«stĀ«bu. Un jĀ«atceras, – valsts interesĀ«s ir sabalansĀ«t abas jomas," skaidro PĀ«rvaldes Ā«enerĀ«ldirektors, vienlaikus uzsverot, ka šĀ« projekta uzdevums nav veidot jaunas Ā«paši aizsargĀ«jamas dabas teritorijas un noteikt kĀ«dus ierobeĀ¼ojumus zemju Ā«pašniekiem.

Projekta patrons Latvijas UniversitĀ«tes rektors profesors IndriĀ«is MuiĀ¼nieks savukĀ«rt atzĀ«mĀ« veikto darbu nozĀ«mĀ«gu no zinĀ«tniskĀ« aspekta. Šogad pĀ«tniekiem izdevies konstatĀ«t vairĀ«kas Ā«paši retas sĀ«nu un sĀ«ĀĶu sugas atklĀ«t ievĀ«rojamas atradnes augiem, kuri IĀ«dz šim LatvijĀ« sastapti Ā¼oti reti. "Tas liecina par mĀ«su zinĀ«tnieku vĀ«rtĀ«gumu un labo sagatavotĀ«bu šim darbam," teic I. MuiĀ¼nieks.

ŠajĀ« sezonĀ« no jĀ«lĀ« dz oktobrim biotopu apsekošanu veica 191 darbu veicĀ«js, kuri kopumā lauka darbos dabĀ« pavadĀ«ja 26 805 stundas. SalĀ«dzinoši vienam cilvĀ«kam tas prasĀ«tu vairĀ«k nekĀ« trĀ«s gadus. Apsekot bija plĀ«nots 132 sauszemes kvadrĀ«tus un 153 Ā«deĶu kvadrĀ«tus (katrs kvadrĀ«ts 12.5x12.5km liels), taĀ«u spĀ«cĀ« lietus un plĀ«du dĀ«Ā¼ darbs veikts mazĀ«kĀ«s platĀ«bĀ«s.

Lai gan ekspertu iesniegtie dati vĀ«l tiek pĀ«rbaudĀ«ti, jau ir izkristalizĀ«jušies vairĀ«ki secinĀ«jumi. Proti, apsekoto zĀ« biotopu kvalitĀ«te ir drĀ«zĀ«k zema vai vidĀ«ja. Tajos izplatĀ«jušies daudzi ekspansĀ«vo sugu augi un tam par pamatu bijusi nepiemĀ«rota apsaimniekošana, tajĀ« skaitĀ« nopĀ¼autĀ« zĀ«lĀ«ja sasmalcinĀ«šana un atstĀ«šana uz lauka, vĀ«lĀ« pĀ¼auja vai pĀ«rganĀ«šana.

NepatĀ«kama aina pavĀ«rusies, apsekojot ieĀ¼u atsegumus un alas. Ar noĀ¼Ā«lu jĀ«atzĀ«st, ka no ekspertu apmeklĀ«tajiem atsegumiem, 28 gadĀ«jumos konstatĀ«ts sadzĀ«ves atkritumu piesĀ«rĶojums, upju krastu kraujas nereti tiek izmantotas kĀ« atkritumu izgĀ«ztuves.

Ā«paši jĀ«atzĀ«mĀ« zemes Ā«pašnieku attieksme pret šo projektu. Ja sĀ«kotnĀ«ji, izsĀ«tot informatĀ«v vĀ«stules, bija baĀ¼as par atsaucĀ«bas trĀ«kumu un pat neizpratni par "dabas skaitĀ«šanas" nepieciešamĀ«bu, tad pĀ«c pirmĀ«s sezonas jĀ«atzĀ«st, ka iedzĀ«votĀ«ji reĀ«ionos kopumā ir informĀ«ti un ieinteresēti projekta norisĀ«.

Lai veicinĀ«tu sabiedrĀ«bas izpratni par dabas skaitĀ«šanas nepieciešamĀ«bu, PĀ«rvalde turpinĀ«s informatĀ«vos seminĀ«rus, kĀ« arĀ« izsĀ«tĀ«s informatĀ«vĀ«s vĀ«stules tiem iedzĀ«votĀ«jiem, kuru Ā«pašumos eksp viesosies nĀ«kamgad. SavukĀ«rt šogad apmeklĀ«to teritoriju Ā«pašnieki, kuru Ā«pašumos konstatĀ«tas dabas vĀ«rtĀ«bas, saĶems informĀ«ciju par rezultĀ«tiem.

Lai lauku darbus padarĀ«tu efektĀ«vĀ«kus, DAP meklĀ«s arĀ« risinĀ«jumus, lai kartogrĀ«fiskĀ« materiĀ«la izveidĀ« varĀ«tu izm jaunĀ«kos pieejamos datus no daĀ¼Ā«dĀ«m iestĀ«dĀ«m un organizĀ«cijām.

Dabas skaitĀ«šana ilgs IĀ«dz 2019.gada nogalei, un šajĀ« laikĀ« DAP uzdevumā sertificĀ«ti eksperti veic aizsargĀ«jamo biotopu apzinĀ«šanu gan valsts, gan privĀ«tajĀ«s zemĀ«s.

Dabas skaitĀ«šana notiek Eiropas SavienĀ«bas KohĀ«zijas fonda projekta "PriekšnosacĀ«jumu izveide labĀ«kai bioloĀ«iskĀ«s daudzveidĀ«bas saglabĀ«šanai un ekosistĀ«mu aizsardzĀ«bai LatvijĀ«" ietvaros. Projekta ietvaros plĀ«nots izstrĀ«dĀ«t dabas aizsardzĀ«bas plĀ«nus 20 jau esošām Ā«paši aizsargĀ«jamām dabas teritorijām piecus sugu aizsardzĀ«bas plĀ«nus sugu grupai "RoĶi", sugu grupai "PĀ«ces", dĀ«Ā«a naktssikspĀ«rnim, platausainajam sikspĀ«rnim un sugu grupai "DzĀĶveidĀ«gie".

2017. gada 9. novembrĀ« notikušĀ«s preses konferences ierakstu ir iespĀ«jams noskatĀ«ties DAP Facebook lapĀ«.

InformĀciju sagatavoja Maija RĀ"na, DAP KomunikĀcijas speciĀliste.